

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра соціальних технологій

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

_____ Н. Ладогубець
« ____ » _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ А. Полухін
« ____ » _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Загальна психологія»

Освітньо-професійна програма: «Соціальна робота»

Галузь знань: 23 «Соціальна робота»

Спеціальність: 231 «Соціальна робота»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	Л	ПР	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	1	135/4,5	34	34	–	67	-	-	диф. залік – 1с
Заочна	1,2	135/4,5	4	10	–	121	1 к. – 2 с.	-	диф. залік – 2с.

Індекс: НБ-8-231/21 -2.1.4

Індекс: НБ-8-231з/21 -2.1.4

СМЯ НАУ РП 12.01.13-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Загальна психологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-8-231/21, № РБ-8-231з/21 та №РБ-8-231з/21, №РБ-8-231з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
професор кафедри соціальних технологій _____ О. Котикова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота»– кафедри соціальних технологій, протокол № 7 від 11.05. 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ І.Тімкін

Завідувач кафедри _____ О.М. Котикова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол №__ від «__» _____ 2021 р.

Голова НМРР _____ А. Кокарева

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
.....	5
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	5
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	6
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	6
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	1
2.2 Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	4
2.3. Тематичний план.....	1
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	5
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.....	1
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1 Методи навчання	1
3.2.Рекомендована література (базова і допоміжна).....	8
3.3.Інформаційні ресурси в Інтернет.....	1
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8
	1
	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Загальна психологія» розроблено на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 №249/од, та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця у галузі соціальної роботи.

Мета викладання дисципліни полягає в тому, щоб дати студентам глибокі знання про загальну психологію, психічні процеси, стани та властивості, методи психології, методи психологічного вивчення людини та впливу на неї.

Завдання вивчення дисципліни полягають в тому, щоб опанувати основні категорії та поняття загальної психології, надати знання основних тенденцій розвитку загальної психології; розкрити основних етапів становлення загальної психології у нашій країні і за кордоном; визначити сутнісні характеристики психологічних концепцій провідних наукових шкіл в царині загальної психології; опанувати методологічні принципи аналізу психічних явищ; набути навички діагностики психічних явищ; сформувані особистісну готовність до самовдосконалення власних психологічних особливостей.

1.2. Результати навчання. які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні етапи становлення психології як науки;
- основні теоретичні напрямки сучасної психології;
- основні категорії, принципи, закони сучасної психології;
- методи психологічного дослідження;
- теоретичне обґрунтування проблеми виникнення та розвитку психіки у філогенезі;
- виникнення, онтогенетичний розвиток, особливості свідомості людини;
- особливості несвідомих психічних явищ;
- поняття та теорії особистості, типи особистості, структуру особистості та індивідуально-психологічні особливості: темперамент, характер, здібності;

- загально-психологічну теорію діяльності, операціонально-технічні та мотиваційно-особистісні аспекти діяльності;
- закономірності та механізми мотиваційного та емоційно-вольового регулювання діяльності та поведінки людини;
- психологічні теорії, механізми та закономірності пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, уваги, пам'яті, мислення та мовлення, уяви людини.

Вміти:

- аналізувати психологічні факти та явища;
- планувати та організовувати психологічне дослідження;
- орієнтуватися в основних теоретичних напрямках сучасної психології;
- застосовувати знання загальної психології при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

1. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності** :

- здатність застосовувати психологічні знання у практичних ситуаціях;
- здатність розуміти предметну область та професійну діяльність
- здатність працювати в команді та на рівні міжособистісної взаємодії;
- здатність аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Організація волонтерської роботи», «Соціальна політика у галузі соціальної роботи» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Психологія особистості» та «Психологія вікового розвитку людини», «Соціальна та психологічна діагностика».

1. Програма навчальної дисципліни.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 **«Психічні процеси, стани та властивості»**, який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1. «Психічні процеси, стани та властивості»

Інтегровані вимоги Модуля №1:

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №1 «Психічні процеси, стани та властивості» студент повинен:

Знати:

- основні етапи становлення психології як науки;
- основні теоретичні напрямки сучасної психології;
- основні категорії, принципи, закони сучасної психології;
- методи психологічного дослідження;
- теоретичне обґрунтування проблеми виникнення та розвитку психіки у філогенезі;
- виникнення, онтогенетичний розвиток, особливості свідомості людини;
- особливості несвідомих психічних явищ;
- поняття та теорії особистості, типи особистості, структуру особистості та індивідуально-психологічні особливості: темперамент, характер, здібності;
- загально-психологічну теорію діяльності, операціонально-технічні та мотиваційно-особистісні аспекти діяльності;
- закономірності та механізми мотиваційного та емоційно-вольового регулювання діяльності та поведінки людини;
- психологічні теорії, механізми та закономірності пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, уваги, пам'яті, мислення та мовлення, уяви людини.

Вміти:

- аналізувати психологічні факти та явища;
- планувати та організовувати психологічне дослідження;
- орієнтуватися в основних теоретичних напрямках сучасної психології;
- застосовувати знання загальної психології при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

Тема 1. Предмет та завдання загальної психології.

Сутність психології як науки. Предмет психології. Завдання психологічної науки. Завдання загальної психології. Місце психології в системі наук. Галузі психологічних знань. Мозок і психіка. Школи, напрями, концепції у психології.

Тема 2. Історія психології як науки.

Дохристиянські часи. Розвиток психологічної думки у XIX-XX століттях.

Тема 3. Методи психології.

Загальнонаукові методи. Конкретні наукові методи. Метод об'єктивного спостереження. Метод самоспостереження (інтроспекції). Метод самозвіту. Природний експеримент. Метод тестів. Метод запитань. Соціометричний і референт метричний метод. Проективний метод. Порівняльний метод.

Тема 4. Розвиток психіки та свідомості.

Поява і розвиток форм психічного відображення у тварин. Механізми відображу вальної діяльності на різних стадіях психіки. «Мова» запахів, звуків, жестів, фарб і вогників. Відмінність психіки людини від психіки тварин. Суспільно-історичний характер свідомості. Свідомість та її структура. Свідоме й несвідоме в психічній діяльності людини. Свідомість та ментальність.

Тема 5. Відчуття.

Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Класифікація відчуттів. Види відчуттів. Зорові відчуттів. Слухові відчуття. Вібраційне відчуття. Нюхові відчуття. Смакові відчуття. Шкіряні відчуття. Органічні відчуття. Статичні відчуття. Кінестетичні відчуття. Основні властивості та закономірності відчуттів. Властивості відчуттів. Пороги чутливості. Адаптація. Сенсibiliзація. Контраст відчуттів. Синестезія. Індивідуальні особливості відчуттів.

Тема 6. Сприймання.

Поняття про сприймання. Фізіологічна основа сприймання. Роль моторних компонентів у сприйманні. Загальні особливості сприймання: предметність, Цілісність і структурність, константність, апперцепція, осмисленість та узагальненість, вибірковість, ілюзій. Класифікація сприймання. Види сприймання: сприймання простору, сприймання часу, сприймання руху. Індивідуальні особливості сприймання.

Тема 7. Мислення.

Поняття про мислення. Функції мислення. Теорії мислення. Змістовий бік мислення. Мислення як процес. Логічні форми мислення як продукти мисленнєвого процесу. Мислення як діяльність. Процес розв'язання задач. Цілемотиваційний бік мислення. Види мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людини та її інтелект. Розвиток мислення. Поняття про інтелект.

Тема 8. Память.

Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті: психологічні, фізіологічні, хімічні. Види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Розвиток пам'яті.

Тема 9. Уява.

Поняття про уяву. Фізіологічні основи процесів уяви. Види уяви. Процеси уяви. Розвиток уяви у дітей. Виховання та індивідуальні особливості уяви.

Тема 10. Почуття та емоції.

Поняття про почуття та емоції. Позитивний і негативний характер емоцій. Дійовий характер емоцій. Ситуативний і узагальнювальний характер емоцій. Теорії емоцій. Фізіологічна основа емоцій. Вплив емоцій на людину. Види емоцій і почуттів. Форми переживання почуттів. Вищі почуття.

Тема 11. Увага.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Психологічні процеси, стани та властивості»									
1.1	Предмет та завдання психологічної науки	1 семестр				1 семестр			
		7	2	2	3	6	2	-	4
1.2	Історія психології	7	2	2	3	6	-		6
1.3	Методи психології	7	2	2	3	8	2	-	6
1.4	Розвиток психіки та свідомості	7	2	2	3	6		-	6
1.5	Відчуття	7	2	2	3	8	-	2	6
1.6	Сприймання	7	2	2	3	8		2	6
1.7	Мислення	7	2	2	3	6	-		6
1.8.	Пам'ять.	7	2	2	3	6	-	-	6
1.9	Уява	7	2	2	3	6		-	6
						2 семестр			
1.10	Почуття та емоції	7	2	2	3	6		-	6
1.11	Увага	7	2	2	3	6	-		6
1.12	Діяльність як форма активності особистості	7	2	2	3	8	-	2	6
1.13	Психологія особистості	7	2	2	3	8	-	2	6
1.14	Темперамент	8	2	2	4	6	-	-	6
1.15	Вольова активність особистості	8	2	2	4	6	-	-	6
1.16	Спілкування	10	2	-	8	6	-	-	6
1.17	Психологія міжособистісних стосунків	8	2	2	4	6	-	-	6
1.18	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	-	-	-	8	-	-	8
1.19	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	15		2	13
1.20	Модульна контрольна робота №1	10	-	2	8	-	-	-	-
Усього за модулем №1		135	34	34	67	135	4	10	121
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	135	4	10	121

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу.

Контрольна (домашня) робота з навчальної дисципліни «Загальна психологія» виконується у другому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій з метою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.

Виконання контрольної роботи є важливим етапом у підготовці та складанні диференційованого заліку з дисципліни «Загальна психологія».

Конкретна мета К. полягає в умінні логічно, послідовно та аргументовано розкрити методологію та технологічні аспекти загальної психології.

Час, потрібний для виконання контрольної роботи, складає 8 годин самостійної роботи.

1. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні проблемних завдань, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. - К.: Каравела, 2009. - 464 с.

3.2.2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.

3.2.3. Варій М.Й. Загальна психологія : підручник : у 2 т. / М.Й. Варій. – 5-те вид., виправл. і доповн. – Л. : Апріорі, 2016. – Т.1. – 382 с.

3.2.4. Варій М.Й. Загальна психологія : підручник : у 2 т. / М.Й. Варій. – 5-те вид., виправл. і доповн. – Л. : Апріорі, 2016. – Т.2. – 358 с.

3.2.5. Максименко С.Д. Загальна психологія – К.:Центр навчальної Літератури, 2019.- 272с.

Допоміжна література

3.2.6. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / М.Й. Варій, В.Л. Ортинський – [2-ге вид.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 376 с..

3.2.7. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович– К. : Педагогічна думка , 2012. – 114 с.

3.2.8. Колесніченко Л. А., Борисенко Л. Л. К 60 Основи психології та педагогіки: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 157 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1 <https://studfile.net/preview/5462857/>

3.3.2 <http://dspace.chmnu.edu.ua/bitstream/123456789/174/1/%D0%A7%D1%83%D0%B1%D1%83%D0%BA%20%D0%A0.%20%D0%92.%20%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>

3.3.3 https://library.udpu.edu.ua/library_files/417812.pdf

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Семестри №1,2		
Модуль № 1 «Психологічні процеси, стани та властивості»		
Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання експрес-контролю на практичних заняттях	106×5= 50	106×5 = 50
Підготовка та захист проектів	22	-
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>43 бали</i>	—.
Виконання модульної контрольної роботи №1	28 балів	—
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім&apос;я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім&apос;я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				